

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסכת יומא

תוכן

- א. ראשון משלח.....1
- ב. שלש קופות של שלש סאין שבהם תורמין את הלשכה והיה כתוב עליהם אב"ג ... לידע איזה מהן נתרמה ראשון להביא הימנה ראשון שמצוה בראשון.....2
- ג. המפריש פסחו ואבד והפריש אחר תחתיו, ואחר כך נמצא הראשון והרי שניהן עומדין אי זה מהן שירצה יקריב.....3
- הדרון עלה הוציאו לו.....3
- א. שני שעירי יום הכפורים מצותן שיהיו שניהן שוין במראה ובקומה ובדמים ובלקחתן כאחד ואף על פי שאין שוין כשרין לקח אחד היום ואחד למחר כשרין.....4
- ב. מת אחד מהם אם עד שלא הגריל מת יקח זוג לשני.....4
- ג. ואם משהגריל מת ... והשני ירעה עד שיסתאב וימכר.....4
- ד. כבשי מצורע יקח שני כבשים מיעוט כבשים שנים מה תלמוד לומר שני שיהיו שניהן שוין 4
- ה. צפרים ... מה תלמוד לומר שתי שיהיו שתיהן שוות ומנין שאף על פי שאינן שוות כשרות ... צפר צפר ריבה.....5
- ו. תמיד של שחר היה נשחט על קרן צפונית מערבית על טבעת שניה ושל בין הערבים היה נשחט על קרן מזרחית צפונית על טבעת שניה.....5
- ז. מוספין של שבת ודאי צריכין שיהיו שניהן שוין.....6
- ח. שני שעירי יום הכיפורים ששחמן בחוץ.....6
- ט. אין מחוסר זמן לבו ביום.....7
- י. שלמים ששחמן קודם שנפתחו דלתות ההיכל פסולין שנאמר ושחטו פתח אהל מועד בזמן שהוא פתוח ולא בזמן שהוא נעול.....7

דף סב:

א. ראשון משלח

נזדמנו לו כמה שעירים המשתלחים וכגון שנשפך דם השעיר לה' לאחר שגמר מתנות פנים, והוצרך להביא שנים ולהגריל עליהן, ושחט את של שם ונתן מתנות הפרוכת ונשפך הדם, והוצרך עוד להביא שנים ולהגריל עליהן

הַלְכָתָא לְמִשְׁיחָא בְדַף הַיּוֹמִי

מסכת יומא

ושחט את של שם למתנות המזבח הרי כאן שלשה שעירי עזאזל משלשה זוגות. אינו משלה אלא את הראשון בלבד.¹

ב. שלש קופות של שלש סאין שבהם תורמין את הלשכה והיה כתוב עליהם אב"ג... לידע איזה מהן נתרמה ראשון להביא הימנה ראשון שמצוה בראשון

בשלושה זמנים בשנה² תורמים את הלשכה כלומר מפרישים מהשקלים שהצטברו בלשכה חלק מהשקלים לקרבנות הציבור וכיצד תורמין³ אותה אחד⁴ נכנס לפניו מן הלשכה, והשומרין עומדים בחוץ, והוא אומר להם בקול רם כדי שישמעו – אתרום כלומר האם הוא ברצונכם ובדעתכם והן אומרים לו תרום תרום תרום שלשה פעמים.

ואחר כך משלוש הקופות הגדולות שהיו בלשכה ממלא שקלים לשלש קופות קטנות שכתוב עליהם אלף בית גימל⁵ כדי שיסתפקו מן הראשונה עד שתכלה⁶ שמצוה בראשון להקדימו שהראשון נחשב החשוב יותר מכולן, ואחר כך מסתפקין מן השניה, דראשונה היא לגבי השלישית ומצוה בראשון. ואחר כך מסתפקין מן השלישית.⁷

כל קופה מהן מכילה שלש סאין, ותורם ראשונה שכתוב עליה אלף מן הקופה האחת הגדולה, ומחפה אותה הגדולה במטפחת, ותורם השניה שכתוב עליה בית מהקופה הגדולה השניה ומחפה אותה הגדולה במטפחת, ותורם השלישית מן הקופה הגדולה שכתוב עליה גימל השלישית ואינו מחפה אותה במטפחת כדי שתהיה ניכרת שבה סיים⁸, ומוציאן מחוץ ללשכה כדי שלא יתערבו עם השקלים הנותרים בלשכה ומסתפקים מהם לצורך קרבנות ציבור עד שיכלו.

¹ לקומי הלכות כב. ובעין משפט ש שכן דעת ר"ח ומדוייק בן מהרמב"ם דהואיל ופסק בהל' עבודת יוה"כ פ"ה בהט"ו כרב דבמת משהגדיל מצוה בראשון אף בלא התחיל כלל בהואה, ולהכי ק"ו לדידיה בשכבר הזה הזאות דפנים דמצוה בראשון.

² בראש חדש ניסן, ובראש חדש תשרי קודם יום טוב או אחריו, וקודם עצרת בחמשה עשר יום

³ רמב"ם ושקל הקודש הלכות שקלים פרק ב הלכה ה ז

⁴ ועיי"ש בבה"ל ה"ה אם גם זר כשר

⁵ דעת ר' ישמעאל במשנה דבלשון יוגית כתוב עליהן אלפא ביתא גמא וכו' המאירי שאין בזה הכרע איך הלכה וי"ל דטעם ר' ישמעאל כמש"כ רבנו בתשובה דלכך תקנו הגט בלשון ארמית שאין לכתוב בלה"ק רק דברי תורה ורבנן ס"ל דג"ז כד"ת דמי ומיושב מה שנתקשו בזה תלמיד רשב"ש ורבנו משולם מה נ"מ. ציון ההלכה שם ס"ק קיה.

⁶ ועיי"ש ברמב"ם ובנו"כ שהוזר וממלא אותן השלש קופות הקטנות מן שלש הגדולות פעם שנייה קודם עצרת ומסתפקין מהן עד שיכלו טעיי"ש מחלוקת אם עד שתכלה קודם שיגיע זמן התרומה הבאה או אף לאחר מכן

⁷ וכ"ז לכתחלה אבל בדיעבד אם לקח מן השניה או מן השלישית ג"כ כשר

⁸ וכ"ז דעת הרמב"ם אבל דעת רוב הראשונים שלא היו כלל קופות גדולות אלא תחלה תרמו מהמעות שבלשכה שלש קופות קטנות שכל א' של ג' קבין, ותרמו בפרוס הפסח ג' קופות וחיפה את שאר המעות שבלשכה בעור שלוק כדי שהמעות שיביאו מפסח עד עצרת יזרקו על העור וידעו שהוא מהמדינות הרחוקות

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסכת יומא

ג. המפריש פסחו ואבד והפריש אחר תחתי, ואחר כך נמצא הראשון והרי שניהן עומדין אי זה מהן שירצה יקריב

כבר התבאר בפסחים דף צו: שמי שאבד פסחו ומצאו אחר שהפריש פסח אחר והרי שניהן עומדין לפניו בשעת שחיטה, יקריב אי זה מהן שירצה לשם פסח⁹, ו"א¹⁰ שמכיון שאין בעלי חיים נדחים א"כ כל פסח ראוי אף לשלמים¹¹, ולפיכך השני יקרב שלמים. וי"א¹² שמכיון שבשעת שחיטת הפסח קבע האחד לשם פסח האחר נדחה בידים, בכך שלא שחטו, ובדחייה בידים בעלי חיים נדחים ולא יקריבנו עוד אלא ירעה עד שיסתאב וימכר ויביא בדמיו שלמים.

מצאו אחר ששחט פסחו הרי זה יקרב שלמים לכו"ע, שהרי לא דחהו בידים כיון שלא עמד לפניו בשעת שחיטה.

הדרן עלך הוציאו לו

שלא הגיעו קודם שיתרמו ממנו בפרוס העצרת, ולא יתרמו ממעות שכבר תרמו מהן. וכן כשתרם בפרוס עצרת ג' קופות שמט את העור שהי' מכוסה ונתערבו כל המעות שנשארו וכיסה את העור למעלה על כל המעות וע"ז זרקו את המעות שהגיעו מעצרת עד סוכות אבל כשתרם בפעם ג' בסוכות לא הי' מכסה השאר שאין תרומה עוד אחריה ואם נפלו העורות השלוקים לפני שתרמו ונתערבו כל המעות נעשו הכל שירי הלשכה וי"א שהטעם שחיפו בעור כדי שלא ישכח ויתרום מהקופה שכבר תרם או שיזרוק המעות להקופה השני ויתרום מהן והן מותר התרומה ואסור לתרום מהן.

⁹ היינו כרבנן גבי פסח והר"י קורקוס הקשה כאן קושיא חזקה דבשעיר המשתלח פסק רבינו ז"ל כרב דמצוה בראשון וכאן פסק כרבנן ותירץ תירוצים שאין אחד מהן עולה כלל. התירוץ הראשון שתירץ דשאני הכא דלא נדחה מחמת עצמו תימה עליו איך לא השגיח בחלוקה האחרת שכתב רבינו ז"ל בהל' עבודת יוה"כ גבי פר ושעיר שאבדו והפרישו אחרים תהיהם יקרבו הראשונים והשניים ירעו והא החלוקה היא ממש כי הך דפסח ופסק שם כרב ובודאי לא אתיא ההיא אלא כר' יוסי. וגם מ"ש בתירוץ השני דמדלא כתב יקרב הראשון משמע דלא פסק כרב תימה עליו איך לא השגיח בחלוקה שכתב שם גבי פר ושעיר בהדיא יקרב הראשונים. ובודאי דקושיא עצומה היא וצ"ע. לח"מ הלכות קרבן פסח פרק ד הלכה ו ועיין להלן דף סד

¹⁰ רמב"ם הלכות קרבן פסח פרק ד הלכה ו

¹¹ דפסח שלא בזמנו שלמים, ומותר הפסח שלמים, אפילו בהקדיש שניהם לפסח באחריות כמבואר, להלן

¹² השנות הראב"ד שם

הַלְכָתָא לְמִשְׁיחָא בְדַף הַיּוּמִי

מסכת יומא

א. שני שעירי יום הכפורים מצותן שיהיו שניהן שוין במראה ובקומה ובדמים ובלקחתן כאחד ואף על פי שאין שוין כשריז לקח אחד היום ואחד למחר כשריז

נכפלה¹³ תיבת שני בשעירי יום הכפורים שלש פעמים, והוא אמרו (ויקרא טז פסוק ה) וּמֵאֵת עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִקַּח שְׁנֵי שְׁעִירֵי עִזִּים לְחַטָּאת. ואמר (שם פסוק ז) וְלָקַח אֶת שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים, ואמר (שם פסוק ח) וְנָתַן אֶהְרֹן עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גְּרָלוֹת, ובא בקבלה שזה לרמוז מצותן שיותר רצוי ששני שעירי יום¹⁴ הכפורים יהיו שוין במראה שניהם לבנים או שניהם שחורים, ובקומה כלומר שגבהן שוה ובדמים שיהיה מחירם שוה¹⁵, ולקחתן כאחת, כגון¹⁶ שילקחו מאדם א' ביחד, או מב' בני אדם ועשו שליח לקבל המעות, שבהקדש מעות קונות.

ורצוי ולא חובה לפי שאמר אחרי כן וְהַשְּׁעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגֹּרֵל לְעֹזֶאֱזֵל ולא אמר האחד רצה בכך שעיר מכל מקום, ולכן בדיעבד אף על פי שאינן שוין כשריז, לקח אחד מהן היום ואחד למחר או לאחר זמן, כשירים.

ב. מת אחד מהם אם עד שלא הגריל מת יקח זוג לשני

מת אחד מהן, אם עד שלא הגריל מת יקח זוג לשני¹⁷

ג. ואם משהגריל מת ... והשני ירעה עד שיסתאב וימכר

יתבאר בעזרהי"ת להלן דף סד.

דף סב:

ד. כבשי מצורע יקח שני כבשים מיעוט כבשים שנים מה תלמוד לומר שני שיהיו שניהן שוין

¹³ פי' הרמב"ם על המשנה

¹⁴ רמב"ם הלכות עבודת יום הכיפורים פרק ה הלכה יד

¹⁵ ואפשר נמי שיהיו שוין במין המעות שיתן בעד זה וזה, אם בזהב או כסף או נחושת, ופשוט שאם לא לקחן, אלא נולדו אצלו יהי עכ"פ דמי של זה כשל זה. תפארת ישראל – יכין מסכת נגעים פרק יד משנה ה

¹⁶ תוספות ר' עקיבא איגר מסכת יומא פרק ו משנה א

¹⁷ רמב"ם שם הלכה טו

הַלְכַתָּא לְמִשְׁיחָא בְדַף הַיּוֹמִי

מסכת יומא

י"א¹⁸ שלמצוה לכתחילה צריך שיהיהו שני כבשי המצורה שוים וכדי הנזכר בשעירי יום הכפורים. י"א¹⁹ שאין הלכה כן, ואין כבשי מצורע חייבים להיות שוים.

ה. צפרים ... מה תלמוד לומר שתי שיהיו שתיהן שוות ומנין שאף על פי שאינן שוות כשרות ... צפר צפר ריבה

המצורע צריך להביא גם שתי צפורים דרור טהורות לשם טהרת צרעת שנאמר (ויקרא יד פסוק ד) וְלָקַח לְמַטְהַר שְׁתֵּי צִפְרִים טְהוֹרוֹת וְגַם אֶלוֹ אָמַר ה' וְלָקַח צִפְרִים חַיִּינוּ לִוְקָחִים שְׁנַיִם כִּי מִיעוֹט צִפְרִים שְׁתֵּים, וְאָמְרוּ שְׁתֵּי צִפְרִים כּוֹנְנָנוּ בַכֶּךְ הַשְׁוִיזוֹן בִּינֵיהֶן בְּכָל הַדְּבָרִים²⁰, וְלִכֵּן מִצְוֹתֶיךָ שִׁיְהִיו שְׁתֵּיהֶן שְׁוֹת²¹ בְּמִרְאָה בְּקוֹמָה וּבְדַמִּים²² וְלִקְיַחְתָּן כְּאַחַת²³, כְּנֹזֵכֶר בְּדִין הַשְּׁעִירִים. אַף ע"פ שֵׁאִינָן שְׁוֹת אוֹ שְׁלָקָה אַחַת הַיּוֹם וְאַחַת לְמוֹחַר כְּשִׁירוֹת.

ו. תמיד של שחר היה נשחט על קרן צפונית מערבית על טבעת שניה ושל בין הערבים היה נשחט על קרן מזרחית צפונית על טבעת שניה

¹⁸ כ"מ מ"ח שהביא ברייתא זו, וכן הוא בתו"כ ובירושלמי וכן בלקוטי הלכות כב: ובעין משפט ח
¹⁹ במשנה למלך הלכות תמידין ומוספין פרק ד הלכה ט תמה אמאי לא הביא הרמב"ם דין שיהיו שוים, ועיין מעשה רקח הלכות עבודת יום הכיפורים פרק ה הלכה יד "ולענ"ד נראה שנתקשה רבינו קושיית התוס' דאם איתא ה"ל למתניי בשום דוכתא אלא ודאי דהיכא דאיתמר "איתמר" ובמרכבת המשנה הלכות תמידין ומוספין פרק ד הלכה ט כתב בדרך אחר "והנכון דרבנו סובר דהך ברייתא שבתורת כהנים דכבשי מצורע אתאן למ"ד עולה מעכבת גבי מצורע הוא דס"ל דשני כבשים של עולה ואשם שוין אבל למ"ד דאין עולה מעכבת אף על גב דאשם מעכב גבי מצורע ודאי הרי אין העולה מעכבת וא"כ מהיכא תיתי להצריך שיהיו שניהם שוין והרי מצורע עני מביא ב' תורים לחטאת ועולה וכבש לאשם. אף על גב ד"ל דמ"מ בעשיר דמביא כבשה לחטאת וב' כבשים לעולה ואשם יהא מצותן שיהיו שוין מ"מ כיון דקיי"ל אין עולה מעכבת כלל אין סברא להצריך למצוה שיהיו שניהם שוין".

²⁰ וקשיא לי דבשני שעירי יה"כ תלתא קראי כתיבי ואילו הכא הא ליכא אלא חד קרא ונ"ל דמדגלי לן רחמנא גבי שני שעירים דלכל הני בעינן שיהיו שוות. כי כתב גבי צפרים חד זימנא שתי. לאגמרינן שיהיו שוות. לא צריך לתלתא קראי. דנשמעינן מהגלוי דגלי לן גבי שני שעירים דלכולן יהיו שוות. תוספות יום טוב מסכת נגעים פרק יד משנה ה

²¹ רמב"ם הלכות טומאת צרעת פרק יא הלכה ח

²² ולא זכיתי לידע למה לא נילף נמי ביולדת ובמצורע ובזב וזבה, וכמו כן בכל קרבן עולה ויורד, דבכולהו נמי כתיב ב' תורים וב' בני, ונימא שיהיו שוין בג' אלו, ופשוט שאם לא לקחן, אלא נולדו אצלו יהי עכ"פ דמי של זה כשל זה. תפארת ישראל – יכין מסכת נגעים פרק יד משנה ה

²³ מולקח דרשינן שתהא לקיחתם כאחת ועכובא ליכא דכתיב את הצפר החיה יקח אותה וחלקן זו מזו. מלאכת שלמה שם

הַלְכַתָּא לְמִשְׁחָא בְדַף הַיּוֹמִי

מִסְכַּת יוֹמָא

תמיד של שחר²⁴ היה נשחט על קרן צפונית מערבית²⁵ של בית המטבחים על טבעת שנייה²⁶, כלומר הטבעת הראשונה שבשורה השניה מדרום לצפון²⁷. ושל בין הערבים על קרן צפונית מזרחית ממנה על טבעת שנייה כדי שיהיה כנגד השמש, דברי קבלה הן שיהיו נשחטין כנגד השמש.

ז. מוספין של שבת ודאי צריכין שיהיו שניהן שוין

י"א²⁸ ששני מוספי שבת צריכים להיות שוים כנזכר גבי שעירי יוה"כ ומעכב אם אינם, וי"א שאינו אלא למצוה אך אינו מעכב וי"א²⁹ שאין הלכה כן ואין צריכים להיות כבשי המוספים שוים.

ה. שני שעירי יום הכיפורים ששחטין בחוץ

שני שעירי יום הכפורים ששחטם בחוץ, אם לא הגריל עליהם ולא התודה עליהם חייב כרת על שניהן, ואם הגריל ולא התודה, י"א³⁰ שפטור על

²⁴ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק א הלכה יא

²⁵ ועיין הר המוריה שהביא "אמנם בספרי פרשת פינחס פסקא קמ"ב וז"ל אתה אומר שנים ליום כנגד יום או כמשמעו שנים ליום ת"ל את הכבש אחד תעשה בבקר ומה ת"ל שנים ליום כנגד יום מיכן אמרו של שחר היה נשחט על קרן צפונית מזרחית ונתון על טבעת שניה ושל בין הערבים היה נשחט על קרן מערבית צפונית ונתון על טבעת שניה שאמרה תורה שנים ליום כנגד יום".

²⁶ דמן הדין היה לו לישחט על טבעת ראשונה אלא שלא רצו להקריבו כולי האי למזבח בלי הפסק גזירה שמא יטול גללים כמש"כ תוס ורבינו זרחיה כתב מעם אחר. ורש"י כתב שם הטעם כדי שהטבעת הראשונה יסייע רגלי הקרבן יעו"ש וצ"ע הא רגלי הקרבן לא היו לצד המזבח רק לצד צפון והמפרש כתב הטעם כדי שלא יאפיל כותל המזבח על הטבעות הסמוכים למזבח. מל"מ שם והר המוריה

²⁷ הר המוריה שם מהמפרשים

²⁸ במשנה למלך שם כתב וז"ל "ודע דמוספי שבת אמרינן בר"פ שני שעירי דלמצוה בעינן שיהו שוין והתוספות כתבו שם דהוי לעכובא ולא דמו לשני שעירים ושני כבשים ושתי צפורים דלא הוו אלא למצוה. אך רש"י ז"ל חולק על זה וסבירא ליה דגם מוסף שבת מאי דבעינן שוים אינו אלא למצוה. ורבינו לא הזכיר כלל דין זה ולא ידעתי למה".

²⁹ ועיין אור שמח הלכות תמידין ומוספין פרק ד הלכה ט שכתב דע דגירסת רבינו ביומא שם היה, "אבל מוספין דשבת ודאי צריכי" ולא יותר. ופירושו דצריך לכתוב גבי מוספין דשבת שני, דלא יביא שלשה או יותר, משום דבתר הכי לא כתיב בקרא כבש האחד כמו בהנך, ועיין תוספות רי"ד, ובשאלות פ' מצורע, ודעתם דמוספין לא בעינן שיהיו שוים. וכעין זה בלקומי הלכות בזבח תודה שם, וכתב שכן היה גירסת ר"ח. ועיין במעשה רקח הלכות עבודת יום הכיפורים הנזכר וז"ל "ולענ"ד נראה שנתקשה רבינו קושיית התוס' דאם איתא הו"ל למתניי בשום דוכתא עיין שם וקרא נמי הכי מוכח דהא כתיב וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימים ושני עשורונים וכו' ובשני עשורונים ודאי שאין שייך למדרש שיהיו שניהם שוין אלא ודאי דהיכא דאיתמר איתמר". ועיין מרכבת המשנה הלכות תמידין ומוספין הנזכר שביאר "כיון דאין המוספין מעכבין זא"ז אין סברא שיהיו צריכין להיות שוין למצוה. ודוקא בשני שעירי יוה"כ וצפרי מצורע שמעכבין זא"ז הוא דתנן מצותן שיהיו שוין והא דאמר הש"ס יומא דף ס"ב מוספין של שבת ודאי שניהם שוין לעיכובא מדלא כתיב אחד אחד הוא תוספת תלמידי תורבצאי כמ"ש רש"י ז"ל ולא היתה בגירסת רבנו, דגם מה שהגיה רש"י ודאי שניהם שוין למצוה קשה טובא כדהקשו התוס' וא"ת והא פריך לעיל גבי תמידין אם איתא הו"ל למתנייה א"כ מוספין נמי אם איתא דבעינן שיהיו שניהם שוין הו"ל למיתנייה ותירוץ התוס' דחוק והנכון לדרך רבנו"

³⁰ השנות הראב"ד הלכות מעשה הקרבנות פרק יח הלכה יא

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסכת יומא

המשתלח כיון שאין ראוי לבא לפתח אהל מועד. וי"א³¹ שחייב על שניהם הואיל וראויין לבוא לפני השם לוידוי, ואם אחר שהתודה לכו"ע פטור, על המשתלח שהרי אינו ראוי לבוא לפני השם.

ט. אין מחוסר זמן לבו ביום

איל ושעיר³² המוספין של יום הכפורים³³ שעשה אותן קודם³⁴ עבודת היום³⁵ אינן כלום³⁶.

י. שלמים ששחטן קודם שנפתחו דלתות ההיכל פסולין שנאמר ושחטו פתח אהל מועד בזמן שהוא פתוח ולא בזמן שהוא נעול

שלמים וי"א שכן כל הקרבנות³⁷ ששחטן קודם שיפתחו דלתות ההיכל פסולין³⁸ שנאמר פתח אהל מועד בזמן שפתוח, אפילו היו דלתותיו מוגפות הרי זה כנעול, אבל הפרוכת שעליו אינה פוסלת.

³¹ רמב"ם שם ועיין באהרונים שפלפלו ליישב הסוגיות לדעת הרמב"ם ולבאר דעתו ודעת הראב"ד

³² רמב"ם הלכות עבודת יום הכיפורים פרק ה הלכה ג

³³ עיין באו"ש שם שכתב "כן הוא לפי גירסת הגמק כתיבת יד אקספארד הובא בדקדוקי סופרים ביומא (דף ס"ב ע"ב) דאמר רב חסדא הואיל וראוי לשעיר הנעשה בחוץ בו, לשעיר הנעשה בחוץ נמי לא חזו דמיחסרי עבודת היום, איתא שם כן, נימא קא סבר ר"ח מוספין שעשאן קודם עבודת היום מה שעשה עשוי, לעולם אימא לך מה שעשה אינו עשוי, קא סבר ר"ח דאין מחוסר זמן לבו ביום, ולכאורה קשה הרי המוספין המה עבודת חוץ, ולא מעכבא סדרן, ועל כרחין משום דהוי שנוי לגבי עבודת פנים, דהיא צריכה להיות קודם המוספין, והוא עשה אותן קודם, והיא מאוחרת". ועיין בשארית נתן שם כתב "אף שאיל ושעיר המוסף נעשה בחוץ ושם אין עיכוב בסדר העבודות. עכ"ז אם הקדימן לעבודת היום פסולים. לפי שעבודת היום צריכה להיעשות קודם להם, והיא לעיכובא. וגם בפי אחרי כ' בזאת יבא אהרן אל הקדש וגו' ואיל לעולה וגו' רואים שגם את זה צריך לסדר עבודת פנים".

³⁴ לפי דין זה יש ליישב מה שהקשו הפוסקים על המאריכים תפילת השחר ביוה"כ אחר חצי היום, הו"ל להקדים תפילת המנחה ולפי דברי רבינו יש ליישב כיון דתפילות נגד קרבנות ניתקנו ביוה"כ אם הקדים תמיד של בין הערבים פסול צריך להתפלל קודם תפילת מוסף וזה נכון לדעת רבינו ז"ל. ישועות מלכו.

³⁵ ועיין בהר המוריה שם ואף דמסיק וקאמר אין מחוסר זמן לבו ביום לא לענין הכשר קאמר רק לענין שחוטין חוץ שאני וכמשי"כ התוס' במנחות ה' א' בד"ה אלא אמר רבנו יעו"ש היטב

³⁶ הערוך השולחן העתיד הלכות עבודת יום הכיפורים סימן קסג סעיף ט כתב נגד כל המפרשים "נראה ככוונתו אינם כלום וכשר דהא נעשים בבגדי זהב ובהוץ", ומדברי הכ"מ נראה דכוונתו אינם כלום ופסול ולא ידעתי למה ומה שייך זה לעבודת היום".

³⁷ דעת תוס' ועוד ראשונים, למעט מליקה וקמיצה. מל"מ שם

³⁸ רמב"ם שם פרק ה הלכה ה

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסכת יומא